

МАТЕМАТИКА

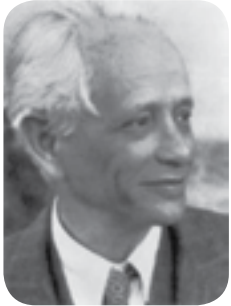
MAX WILHELM DEHN

Tanja Soucie, Zagreb

„Čista matematika je, na neki način, poezija logičkih ideja.”

„Ne brini se zbog poteškoća koje imaš s matematikom, uvjeravam te da su moje još veće.”

Max Wilhelm Dehn rodio se 13. studenoga 1878. u Hamburgu. Školu je završio u Göttingenu koji je tada bio najveće matematičko središte u svijetu. Tamo je matematiku proučavao pod mentorstvom **Davida Hilberta**, vrsnog matematičara. Doktorirao je 1900. godine radom na poučku o zbroju kutova u aksiomatskoj geometriji.

Od 1900. do 1911. godine predavao je na Sveučilištu u Münsteru gdje je tijekom habilitacije riješio Hilbertov treći problem: Ako uzmemo dva poliedra istog obujma, je li moguće izrezati prvi u konačni broj poliedarskih dijelova tako da se mogu presložiti kako bi se dobio prvi poliedar?

Od 1921. do 1935. predavao je na sveučilištu u Frankfurtu, ali je zbog nacističkog režima bio prisiljen emigrirati u Sjedinjene Američke Države.

Preuzeo je katedru matematike na *Black Mountain Collegeu* gdje je vrlo skromno zarađivao. *Black Mountain College* nije bio akreditiran i većinom su ga polazili studenti umjetnosti. Dehn je tada shvatio da ne može predavati napredne teme iz matematike, pa je snizio kriterije i nastavu prilagodio razini predznanja studenata.

Za razliku od rada na *Black Mountain Collegeu*, njegov je istraživački rad bio vrlo izazovan. Bio je vrlo intuitivan geometričar. Zanimala ga je topologija i kombinatorna teorija grupa. U suradnji s **Paulom Heegaardom** napisao je prvo sistematično izlaganje topologije. Njegov rad na polju topologije doveo ga je do proučavanja grupa, posebice onih koje se javljaju iz topoloških sagledavanja. Dehn je također pisao o statici, projektivnim ravninama i povijesti matematike.

Max Wilhelm Dehn umro je 27. lipnja 1952. u Sjedinjenim Američkim Državama.

<http://www-history.mcs.st-and.ac.uk/history/Biographies/Dehn.html>

<http://www-groups.dcs.st-and.ac.uk/~history/Posters2/Dehn.html>

<http://www.worldofquotes.com/author/Max-Wilhelm-Dehn/1/index.html>

